

Huis voor Gezondheid
draagt ZORG in Brussel

 EERSTELIJNSZONE
BRUZEL

BruZEL voor zorg altijd in je buurt

JAARVERSLAG 2021

Huis voor Gezondheid
en BruZEL

INHOUD

VOORWOORD	5
VISIE EN MISSIE	6
DOELGROEP	6
HUIS VOOR GEZONDHEID	7
WAT ZIJN POORTEN EN DREMPELS VOOR BRUSSELSE JONGEREN OM TE KIEZEN VOOR EEN BEROEP IN DE ZORGSECTOR?	7
DE BRUSSELSE ZORGSECTOR IS GEKEND ALS STAGE- EN TOEKOMSTIGE WERKPLEK	9
Jobhoppen 2.0	9
Empathisch Frans	10
Kinderzorg in Brussel: noden en oplossingen uiteengezet	11
HET HUIS HELPT JE OP WEG	12
BRUZEL, DE EERSTELIJNSZONE VAN BRUSSEL	14
DE VLUCHT VOORUIT VOOR HET ZORGWIJKOVERLEG JETTE	14
BRUZEL IN CIJFERS	16
HELIX EN BRUZEL SLAAN HANDEN IN ELKAAR VOOR EIGEN VACCINATIEPUNT	18
OPNIEUW EEN JAAR VOL UITDAGINGEN	21
2021 IN BEELD	22

VOORWOORD

Beste lezer,

Met trots presenteren we het jaarverslag van onze werking in 2021. Zowel onze deelwerking BO³NZ als die van BruZEL werkten hieraan mee. Dat vraagt een woordje uitleg.

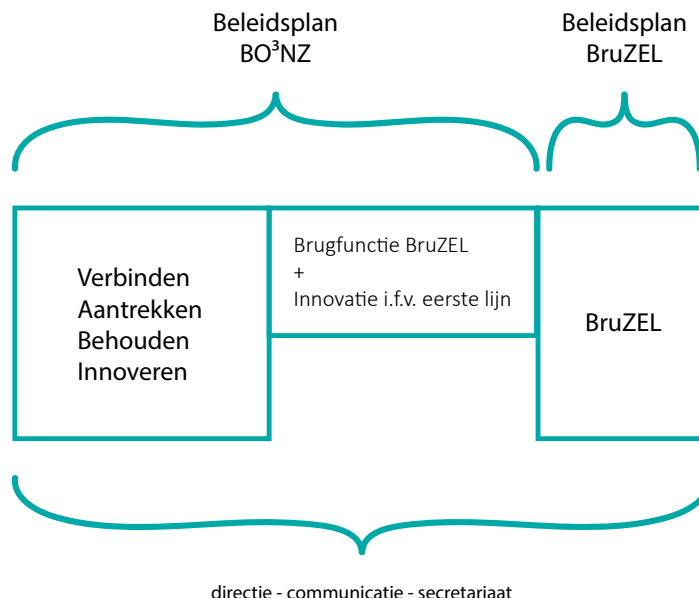
Vorig jaar voerden we een grondige herorganisatie door binnen Huis voor Gezondheid: een deelwerking (LMN, interdisciplinair samenwerken) stopte, een nieuwe deelwerking (nl. de medewerkers voor de eerstelijnszone BruZEL) werd opgestart. Beide deelwerkingen hebben een eigen meerjarig beleidsplan met bijhorende actieplannen en hebben een eigen financiering. Zowel voor onszelf als voor de buitenwereld was het niet meer duidelijk: wat is Huis voor Gezondheid, wat is BruZEL, wat is de Zorgraad en wat doet Huis voor Gezondheid dan anders dan BruZEL?

Om deze verwarring uit de wereld te helpen, kozen we ook voor de tweede deelwerking binnen de organisatie een eigen werknaam, die reflecteert wat ze doet. Immers, Huis voor Gezondheid minus BruZEL is meer dan wat vroeger Zorg voor Talent was (wie kan nog volgen?).

Kortom, Huis voor Gezondheid is de vzw die ijvert voor een Nederlandstalig kwaliteitsvol zorgaanbod voor de Brusselaar. Dit via enerzijds de werking voor de eerstelijnszone BruZEL (die inhoudelijk aangestuurd wordt door de Zorgraad) en anderzijds via de werking BO³NZ, wat staat voor Brusselse opstart, ondersteuning en ontwikkeling Nederlandskundige Zorg. Om onze kernopdracht te realiseren, zetten we met de deelwerking BO³NZ in op het aantrekken, behouden en ondersteunen van zorgprofessionals en zetten we in op innovatie en ondersteuning om te komen tot integrale zorg in Brussel. De medewerkers van BruZEL ondersteunen deze samenwerking, leggen de verbinding tussen alle zorgprofessionals (welzijn en zorg), maar ook met de lokale besturen en niet in het minst met de zorgvrager.

In dit jaarverslag maakten we een selectie uit onze acties die onze werking in 2021 typeerden. We wensen je veel leesplezier en vooral veel inspiratie toe.

Annick Dermine, directeur

VISIE EN MISSIE

VISIE

Huis voor Gezondheid streeft naar een kwaliteitsvol zorgaanbod in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de Nederlandskundige patiënt. Huis voor Gezondheid biedt ondersteuning aan (organisaties van) zorgverleners die binnen de context van een superdiverse hoofdstad toegankelijke en kwaliteitsvolle zorg willen bieden.

Onder kwaliteitsvol zorgaanbod verstaan we:

- Aanwezigheid van voldoende Nederlandskundige zorgverleners
- Toegankelijke zorg volgens de 5 “B’s” van toegankelijkheid: bereikbaar (fysiek), beschikbaar (aanbod), betaalbaar, begrijpbaar (onder andere taal) en bruikbaar (nood aan)
- Zorg waarin de persoon met een zorgnood centraal staat, participeert aan zijn eigen zorg en met oog voor zijn mantelzorger(s)
- Zorg die kostenefficiënt is
- Interdisciplinaire samenwerking binnen de zorg

MISSIE

Huis voor Gezondheid is een netwerkorganisatie die dankzij het delen van haar kennis van het Brusselse zorglandschap samenwerking en netwerking tussen organisaties en zorgverleners faciliteert en initieert.

Dit zorglandschap bestaat in de eerste plaats uit de Brusselse (organisaties van) zorgverleners maar ook uit hun belangrijkste activiteiten, samenwerkingsinitiatieven en netwerken. Daarnaast werken we samen met welzijnsorganisaties.

DOELGROEP

De primaire doelgroep van Huis voor Gezondheid zijn de (toekomstige) Nederlandskundige zorgverleners en hun organisaties in Brussel en de verantwoordelijken van de zorgopleidingen.

De secundaire doelgroep van Huis voor Gezondheid is iedereen in Brussel en de Vlaamse Rand die beroep wil doen op zorg aangeboden door de primaire doelgroep.

Zorg om talent: Het aantrekken en behouden van voldoende en competente Nederlandskundige zorgverleners in de Brusselse zorg.

WAT ZIJN POORTEN EN DREMPELS VOOR BRUSSELSE JONGEREN OM TE KIEZEN VOOR EEN BEROEP IN DE ZORGSECTOR?

Huis voor Gezondheid wilt er mee voor zorgen dat jongeren bewust kiezen voor de Brusselse zorgsector. Dit doen we deels door te sensibiliseren en deels door te informeren. Alleen weten we eveneens dat het voor Brusselse jongeren niet altijd makkelijk is om verder te studeren.

We weten ook dat zorgberoepen nog steeds de meest prangende knelpuntberoepen zijn. Om te weten wat de drempels hiernaar precies zijn, moeten we dit uiteraard aan de jongeren zelf vragen.

We vroegen daarom aan de Wetenschapswinkel om dit te onderzoeken. Studenten 2de jaar bachelor sociologie van de Vrije Universiteit Brussel pikten deze vraag op en werkten in kleine groepjes een onderdeel van deze onderzoeksvraag uit.

ONDERZOEK EN RESULTATEN

Samen met de onderzoeker en begeleider van dit project, Julie Vanderleyden, maakten de studenten in het najaar van 2020 kennis met onze werking en gingen ze aan de slag met het opstellen van een vragenlijst. In het voorjaar van 2021 bevroegen de studenten 531 leerlingen van het 5de en 6de jaar secundair onderwijs in Nederlandstalige scholen uit Brussel en de Rand. In mei stelden ze de resultaten hiervan aan ons voor.

De belangrijkste resultaten die relevant zijn voor onze werking, kunnen we als volgt indelen:

De invloed van gender, migratieachtergrond en onderwijsvorm:

- Meisjes vertonen vaker de intentie om te kiezen voor een zorgopleiding dan jongens.
- In het BSO-onderwijs zijn leerlingen met een migratieachtergrond minder geneigd om een zorgopleiding te volgen in vergelijking met leerlingen die TSO of ASO volgen.
- Jongens kiezen het meest voor kinesitherapie, technoloog medische beeldvorming. Meisjes kiezen vaker voor verpleeg- en vroedkunde.

De invloed van arbeidsinhoud, -voorwaarden en -omstandigheden:

- Om jongeren te laten kiezen voor een zorgberoep is het belangrijk om de arbeidsvoorwaarden in een positief daglicht te plaatsen en te benadrukken.

De invloed van sociale actoren:

- Studenten gaan sneller kiezen voor een richting in de zorg wanneer ze daar reeds mee in aanraking kwamen.
- Bevraagde leerlingen denken dat hun leerkrachten niet achter de studiekeuze staan als ze kiezen voor een zorgopleiding.

De invloed van de 'status' van een zorgberoep:

- Een job in de zorg wordt volgens de leerlingen te weinig geapprecieerd. En dat terwijl ze de zorgprofessionals als de helden van de maatschappij beschouwen sinds de covidpandemie.
- 20% van de leerlingen met een ouder in de zorg vinden ook dat 'verpleegkundigen het slaafje zijn van de dokter'.

WAT KUNNEN WE HIERUIT CONCLUDEREN?

Het blijft belangrijk om in te zetten op pullfactoren. Hiermee bedoelen we diversiteit, minder discriminatie en de bereikbaarheid van Brussel en de Rand.

We zijn ons ook erg bewust van de pushfactoren. Leerlingen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ervaren Brussel dan wel veel minder vaak als een onveilige stad, dit geldt niet voor de leerlingen uit de Rand.

WAT BETEKENT DIT VOOR HUIS VOOR GEZONDHEID?

Een aantal resultaten van dit onderzoek nemen we mee in ons meerjarenplan.

In 2022 gaan we met de volgende actie aan de slag: **'Hoe kunnen we sleutelen aan de beeldvorming van leerkrachten m.b.t. zorg?'**
Concreet wil dit zeggen dat we een

infonamiddag plannen met leerkrachten van de derde graad secundair onderwijs.

Analoog aan het H-team, dat laatstejaarsstudenten uit het secundair onderwijs laat kennismaken met verschillende zorgberoepen, willen we leerkrachten in contact brengen met zorgverleners, docenten én studenten uit de opleidingen.

Een tweede actie die we in 2022 willen uitwerken, is **'Hoe brengen we jongeren met een kwetsbaarheid nog meer in aanraking met de zorg?'** We leggen contacten met organisaties die werken met jongeren met een kwetsbaarheid om zo de weg te vinden naar de jongeren zelf.

Afhankelijk van de achtergrond, leeftijd, talenkennis kunnen we specifieke acties opzetten om deze jongeren te laten kennismaken met de zorgberoepen.

Andere vragen blijven:

- Hoe kunnen we werken aan de perceptie over de zorg?
- Hoe kunnen we de genderafhankelijke keuze voor de zorgopleiding positief beïnvloeden?
- Hoe kunnen we arbeidsvoorwaarden van een zorgberoep in een positief daglicht plaatsen?
- Hoe kunnen we pullfactoren nog versterken (diversiteit, bereikbaarheid)?
- Hoe kunnen we de perceptie 'Brussel als onveilige stad' kantelen bij jongeren uit de Rand?

We blijven uiteraard naar opportuniteiten uitkijken om een positief beeld over Brussel te creëren. In de komende jaren blijven we de Brusselse zorgsector promoten en houden we rekening met de kwetsbaarheden van jongeren.

DE BRUSSELSE ZORGSECTOR IS GEKEND ALS STAGE- EN TOEKOMSTIGE WERKPLEK

Huis voor Gezondheid wilt studenten, die een zorgopleiding volgen, warm maken voor Brussel als woon-werkstad. Daarom organiseren we heel wat evenementen en vormingsmomenten die dit beogen. Dat betekent ook dat we deze studenten het werkaanbod in de Brusselse zorgsector laten leren kennen.

JOBHOPPEN 2.0

Eén dag per jaar laten we studenten verpleegkunde proeven van Brussel op een bijzondere manier. Vóór de coronapandemie kregen ze de kans om interessante werkplekken te bezoeken, 's middags konden ze gaan lunchen in een lokaal dienstencentrum en onderweg leerden ze de leuke plekken in Brussel kennen. We dompelen de studenten met andere woorden in een warm Brusselbad, waar het zowel geweldig is om te studeren, als later om te werken en te wonen.

JOBHOPPEN GAAT DIGITAAL

COVID-19 dwong ons om op zoek te gaan naar alternatieven. We contacteerden in het najaar van 2020 de opleiding Toerisme- & Recreatiemanagement om samen coronaveilige digitale wandelingen te ontwikkelen. Hun studenten slaagden er echter niet in om ze allemaal uit te werken. Dit lag voor een stuk aan een drukke examenperiode. We bereidden daarom zelf ook nog extra wandelingen voor zodat we er in totaal 12 konden voorleggen aan de studenten verpleegkunde.

'Live' bezoeken konden helaas niet doorgaan door de coronamaatregelen. Daarom verwerken we een aantal filmpjes in de wandelingen. Bianca, een vroedvrouw, mede-oprichtster van Wheel of Care en docente aan Erasmushogeschool Brussel, maakte bv. een filmpje waarin ze over haar job in de Brusselse thuiszorg vertelt. Zo konden studenten toch kennismaken met een zorgverlener uit de eerste lijn.

Eén van de doe-opdrachten

INZETTEN OP INTERACTIE

In deze alternatieve editie gingen de studenten per 5 op pad. Langs diverse 'Points of interest Zorg' ontdekten ze verschillende zorg- en welzijnsorganisaties. Bij deze organisaties kregen ze een opdracht om hun doelstellingen en werking te ontdekken. Langs de 'Points of interest Toerist' maakten ze kennis met toeristische trekpleisters maar ook met minder bekende, pittoreske Brusselse pleintjes en wijken. Ook hier kregen ze een aantal opdrachten. De studenten wandelden

op die manier door het centrum, door Kuregem, Sint-Jans-Molenbeek, ...

Om de wandelingen ook iets luchtigs te geven, kregen alle studenten 3 opdrachten om foto's of filmpjes te maken. Als beloning voor het oplossen en uitvoeren van de opdrachten kregen alle studenten een bon voor een frisse pint in 'Au Bassin'. Zo ondersteunden we via Growfunding de horeca die zwaar getroffen werd door de coronamaatregelen.

EEN POSITIEVE EVALUATIE

In totaal namen drie scholen deel aan Jobhoppen: HBO 5 Busleyden, HBO5 Sint-Guido en de bachelorstudenten van Odisee. Samen goed voor 57 deelnemers. Erasmushogeschool Brussel haakte begin maart af door de geldende coronamaatregelen van de hogeschool (85 studenten). De studenten gaven achteraf aan dat ze nieuwe zorgorganisaties hadden leren kennen (92%), ze graag stage wilden lopen in Brussel (76%), ze heel veel nieuwe plekken hadden ontdekt (68%) en dat hun mening over de stad was veranderd (28%).

De digitale wandelingen bieden nog mogelijkheden, niet alleen voor andere zorgopleidingen, maar ook in combinatie met een gids of eerstelijnszorgprofessionals ter plaatse:

"Het zou fijn zijn om echt kennis te maken met de organisaties, of iemand die iets komt vertellen buiten."

'De cursus en de PowerPoints zijn heel nuttig, ik heb veel interessante woordenschat en uitdrukkingen bijgeleerd! Het is zeker handig om later naar terug te grijpen.'

EMPATHISCH FRANS

Huis voor Gezondheid vindt het belangrijk dat Nederlandstalige studenten én zorgprofessionals zich goed voelen op de werkvloer én in de hoofdstad. Goede communicatie is hiervan een belangrijk onderdeel. Dat kennis van het Frans in Brussel daar ook bij hoort, hoeven we aan niemand uit te leggen. Alleen weten we wel uit onderzoek dat voldoende kennis van het Frans een obstakel kan zijn voor studenten en zorgprofessionals om in Brussel stage te lopen of te werken.

Om deze drempel weg te werken organiseert het Huis sinds 2020 de cursus 'Empathisch Frans', in samenwerking met Sofie Van Pelt, docente Frans en communicatievakken aan de UCLL, Sociale School Heverlee en auteur van het boek 'Empathisch Frans voor hulp- en dienstverleners'.

Empathisch Frans is geen gewone taalcursus: er is een basiskennis Frans vereist van de deelnemers. Daarna zoomt de lesgeefster in op het gebruik van de Franse taal in een medische context aan de hand van voorbeelden van hulpverleningsgesprekken en sleutelzinnen om zo de basisgespreksvaardigheden in het Frans te verbeteren. Het aantal deelnemers is beperkt tot 20 om het zo interactief mogelijk te houden.

Door de coronapandemie ging de cursus 3 keer online door, gespreid over een vier- à vijftal avondlessen in de loop van februari, april en oktober 2021. In totaal waren er 62 deelnemers, uit verschillende disciplines.

De cursisten wilden vooral op korte tijd veel praktische zaken leren om beter nuances te kunnen leggen in het Frans, zodat ze hun patiënten hierdoor beter konden helpen. Ook wilden ze hun onzekerheid aanpakken wanneer er Franstalige patiënten op consultatie kwamen.

Op basis van de evaluaties pasten we de cursus aan: in oktober boden we kortere sessies aan: 5 sessies van 2,5 uur in plaats van 4 sessies van 3 uur. Het online gegeven blijft

interessant, ook na de coronapandemie. De deelnemers winnen tijd doordat ze zich niet hoeven te verplaatsen na een lange studie- of werkdag én zo kunnen we korte sessies blijven aanbieden.

KINDERZORG IN BRUSSEL: NODEN EN OPLOSSINGEN UITEENGEZET

Het tekort aan kinderbegeleiders in Brussel is geen nieuw gegeven. Daarom zet Huis voor Gezondheid het beroep sinds 2020 ook systematisch in de kijker.

Afgelopen jaar maakte nogmaals duidelijk dat de nood aan meer personeel in de Kinderzorg hoog is. Samen met onze partners, waaronder Tracé Brussel, wilden we meer doen dan het promoten van het beroep.

DE SECTOR BEVRAGEN

We wilden vooral weten wat de Brusselse Nederlandstalige kinderdagverblijven zelf nodig achten. In eerste instantie bespraken we dit met de VGC, Actiris, VDAB, Opgroeien en het Lokaal Loket Kinderopvang in Brussel. Daarna bevroegen we 38 kinderopvanginitiatieven. We richtten ons bovendien naar de verantwoordelijken van kinderdagverblijven voor 10 diepte-interviews.

Ook de Brusselse scholen, die de opleiding ‘begeleider in de Kinderopvang’ aanbieden, betrokken we in dit onderzoek. Wat voor studenten starten met deze opleiding en welke studenten gaan ook effectief aan de slag in de kinderopvang? M.a.w. zijn opleiding en werkveld voldoende op elkaar afgestemd?

EEN VICIEUZE CIRKEL

Uit onze gesprekken met de leidinggevenden en partners blijkt dat een heel aantal kinderdagverblijven openstaande vacatures hebben, soms al meer dan een jaar. Leidinggevenden hebben grote moeite om nieuwe mensen te vinden en vacatures, ook voor leidinggevende functies, blijven lang

openstaan. Dit creëert een vicieuze cirkel: de druk op de overblijvende collega's wordt groter, de job zwaarder, wat weer voor extra uitval zorgt. Ook de leidinggevenden zelf ervaren veel stress: ze springen vaak in omdat er handen te kort zijn waardoor administratie en de leidinggevende taken blijven liggen, ze presteren veel overuren, besteden veel tijd aan het vinden en begeleiden van nieuwe medewerkers.

Dit heeft ook andere nefaste gevolgen. Er blijft weinig tijd over na de basiszorg zodat kinderen zich ten volle kunnen ontplooiën, medewerkers hebben geen tijd om contacten te leggen met de ouders en de buurt en door het tekort aan personeel kunnen de kinderdagverblijven minder plaatsen aanbieden.

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

De leidinggevenden van de kinderopvanginitiatieven benadrukken het belang van erkenning en een juist beeld van de sector. Er zijn duidelijk meer handen nodig om kwaliteitsvol te kunnen werken. Dat zou bv. al kunnen door bachelorstudenten in te schakelen of door zelf een soort van leerplek te worden.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

Het valt ook op dat er weinig Brusselaars in de kinderopvang in Brussel werken: hoe kunnen we hen overtuigen, stimuleren en ondersteunen om voor de sector te kiezen en het juiste diploma te behalen? Een deel van de oplossing is potentiële kandidaten alle kansen geven om voldoende Nederlands te leren om in te stromen in de sector.

In 2022 zetten we daarom samen met Tracé Brussel, de opleidingscentra en scholen acties op om meer mensen te motiveren om de opleiding te starten en na hun diploma aan de slag te gaan in de Brusselse kinderopvang. Daarnaast blijven we de kinderopvang steeds mee opnemen in onze algemene campagnes en acties.

HET HUIS HELPT JE OP WEG

Ondersteunen van de Brusselse zorgverleners in het aanbieden van hun integrale zorg.

ONDERSTEUNING OP MAAT

Huis voor Gezondheid ondersteunt Nederlandstalige zorgprofessionals die in Brussel willen starten of een vernieuwend project in gedachten hebben.

We weten dat het niet altijd makkelijk is om als pas afgestudeerde of startende zorgverleners je weg te vinden het complexe zorglandschap van Brussel. Daarom bieden we een Startersservice aan.

Zorgprofessionals kunnen een gratis startersgesprek aanvragen. We geven hen o.a. informatie over administratieve formaliteiten, hoe je een groepspraktijk kunt opstarten, eventuele premies of waar het in Brussel interessant is om te starten. We bieden hen zelfs een meter of peter aan bij wie ze terecht kunnen met vragen.

Daarnaast brengen we hen in contact met hun beroepskring en de eerstelijnszone BruZEL en zorgen we voor een kennismakingsmoment met andere zorgprofessionals in hun buurt.

We informeren hen over ons eigen aanbod. Denk maar aan de tools die we ontwikkelden om lokale, multidisciplinaire samenwerking te verbeteren, onze opleidingen, onze nieuwsbrief en dat ze van onze Zoekertjespagina gebruik kunnen maken wanneer ze zelf een vacature aanbieden.

Ook het Brusselse eHealth-luik vergeten we niet, zo zijn ze meteen op hoogte en weten ze waar ze hierover opleidingen kunnen vinden.

“Ik heb Huis voor Gezondheid vooral leren kennen via opleidingen, zoals de cursus Empathisch Frans. Al heel snel merkte ik dat het Huis de connectie is tussen verschillende organisaties. Ik heb heel wat nieuwe organisaties leren kennen, zelfs collega-diëtisten.”

*Nacera Filali, diëtiste bij
wijkgezondheidscentrum Medikuregem*

‘STARTEN ALS ZORGPROFESSIONAL IN BRUSSEL’

In 2021 hebben we volop ingezet op het ontwikkelen van nieuw promotiemateriaal voor deze dienstverlening. We zorgden er niet alleen voor dat de informatie op onze website een update kreeg, maar zetten ook in op een eigen flyer en interviewden drie zorgprofessionals. Een diëtiste, huisarts en apotheker vertelden elk hoe het is om te werken in Brussel en hoe het Huis hen al heeft kunnen helpen.

‘Starten als zorgprofessional in Brussel’ maakten we vervolgens overal bekend via onze kanalen: in de nieuwsbrief van Huis voor Gezondheid, gerichte mailings naar de verschillende zorgopleidingen voor hun laatstejaarsstudenten en op sociale media. Hierop kwam vrij snel reactie van de Federatie Vrije Beroepen om samen te zitten en te bekijken hoe we samen en aanvullend kunnen werken (hoe naar elkaar doorverwijzen).

Zelfs een therapeut uit Nederland nam contact met ons op omdat die zich graag in Brussel wil vestigen. Verder kregen we een vraag van een kinesitherapeutenpraktijk uit Mechelen wie dergelijke ondersteuning in Vlaanderen kan bieden. In 2022 blijven we inzetten op het informeren en ondersteunen van starters.

Bekijk hier alle getuigenissen over onze Startersservice:

DE VLUCHT VOORUIT VOOR HET ZORGWIJKOVERLEG JETTE

Zorgwijkoverleg Jette kent steile opmars

Eén van de strategische doelen die BruZEL voorop stelt, is dat de Brusselaar in zijn meest nabije omgeving zorg en ondersteuning op maat vindt die rekening houdt met zijn keuzevrijheid. BruZEL faciliteert en ondersteunt daarom o.a. lokaal overleg en samenwerking in de eerstelijnszone. Concreet betekent dit dat we inzetten op wijkwerking. Al in 2018 startte het vroegere BOT, Brussels Overleg Thuiszorg, hiermee in de pilootgemeente Jette. (De werking van BOT ging medio 2020 over in die van het nieuwe BruZEL.) De bedoeling is dat BruZEL dit verder uitrolt in de andere Brusselse gemeenten.

In 2021 verdrievoudigde het deelnemersaantal van dit netwerk. Na 2 intensieve beginjaren van verkennen en vertrouwen opbouwen, is het stilaan uitgegroeid tot een gevestigde waarde.

Intussen zijn een 70-tal personen aangesloten, zowel actoren uit de ruime welzijns- als gezondheidssector met een praktijk of werking in Jette. Ook enkele Franstaligen hebben al de weg er naartoe gevonden en nemen actief deel.

Het zijn gemengde overleggen waar ieder ontspannen zijn eigen taal kan spreken, al dan niet met een presentatie in de andere taal, of waar ieder zich ongegeneerd probeert uit te drukken in de courante omgangstaal, eventueel met spontane hulp: het is na jaren van trekken en duwen zowat het nieuwe normaal geworden!

Even ter herinnering ... het zorgwijkoverleg biedt een forum waar de deelnemers elkaar kunnen treffen met vragen rond hun anonieme casussen en waar ze input, advies en toelichting kunnen krijgen rond wat hen bezig houdt of kan aanbelangen.

Wij organiseren voor hen nog steeds 5 informele ontmoetingsmomenten per jaar. Noodgedwongen digitaal de laatste 2 jaar,

maar dat blijkt nu precies ook de sterkte te zijn want daardoor verliezen ze niet te veel tijd en nemen ze gemakkelijker deel. Via de verslaggeving blijft ook iedereen altijd op de hoogte.

Belangrijker is evenwel nog de mogelijkheid om continu met elkaar contact op te nemen, dat kan via het gedeelde e-mailkanaal, individueel of direct naar de hele groep. En wat mooi is om vast te stellen is dat de actoren de laatste tijd door hun kennis van het netwerk elkaar meer en meer rechtstreeks contacteren of naar elkaar doorverwijzen. Een dergelijke evolutie was altijd al het opzet van ons initiatief!

Bovendien vergemakkelijkt dit alles in de toekomst het werk van een lokale zorgwijkreferent, een verlengstuk van de zorgwijkwerking waar het zorgwijkoverleg deel van uitmaakt. We spreken dan over een flexibel in te zetten persoon of samenwerking om een patiënt of cliënt zo dicht mogelijk naar de meest geschikte zorg op maat toe te leiden.

Wat in Jette tot dusver al is tot stand gebracht, zullen we dus stimuleren om op die manier verder uit te breiden en te verdiepen. De tijd is rijp om de opgedane ervaring nu ook over te hevelen naar een andere gemeente binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

BRUZEL IN CIJFERS

21

BruZEL stuurde 21 Nieuwsflitsen uit met informatie over COVID-19. In november stuurden we onze eerste algemene Nieuwsflits uit, die zich meer toespitst op de werking van de eerstelijnszone.

2

We ondersteunen mensen aan de rand van de maatschappij en organiseerden 2 workshops met concrete tools en handvaten voor zorgprofessionals. In 2022 gaan we hier ook mee verder.

3

In 2021 maakte BruZEL 3 filmpjes, 2 getuigenissen van leden van de Zorgraad én een animatie die de werking van de eerstelijnszone van Brussel uit de doeken doet.

116

116 geïnteresseerden namen deel aan de Eerstelijnsmeeting dat in 2021 focuste op de informele kant van integrale zorg.

457

BruZEL gaf de Gezondheidsfiches een grondige update. Deze fiches werden 457 keer bekeken op onze website (juni-december 2021).

257

In 2021 hebben de Beweging Op Verwijzing-coaches 257 consultaties uitgevoerd. Ter vergelijking: dat zijn 63 consultaties meer dan in 2020 (194 consultaties).

8.700

8.700 mensen gebruiken ons kader 'samen tegen corona' op hun Facebook profielfoto.

8.308

De pagina's op de website van BruZEL werden 8.308 keer bekeken tussen 1 juni 2021 en 31 december 2021.

COVIDCIJFERS

4

BruZEL maakte illustraties over de 6 gouden regels tegen COVID-19 en tips voor een covidvrije winter in 4 talen.

16

BruZEL ging langs in 16 secundaire Nederlandstalige scholen in Brussel met een mobiele vaccinatie-equipe. 7 scholen kregen een zorgprofessional over de vloer om sensibilisatiesessies in goede banen te leiden.

30

BruZEL organiseerde ongeveer 30 infosessies voor organisaties in Brussel omtrent de COVID-19 maatregelen en vaccinatie.

581

Tijdens de boostercampagne ging BruZEL langs bij 9 woonzorgcentra om 581 vaccins te leveren.

1.031

BruZEL ontwikkelde een online leermodule voor professionals om in gesprek te gaan met vaccinatietwijfelaars. De pagina over de module werd 1.031 keer bekeken (periode juni-december 2021).

1.555

BruZEL zorgde voor 1.555 eerste, tweede en derde prikken op locatie in o.a. WZC's, LDC's en VAPH-voorzieningen.

HELIX EN BRUZEL SLAAN HANDEN IN ELKAAR VOOR EIGEN VACCINATIEPUNT

De groep huisartspraktijken Helix en de eerstelijnszone van Brussel, BruZEL, zetten samen met eerstelijnsprofessionals een eigen vaccinatiepunt op poten. Op 30 oktober en 27 november organiseerden ze een pop-up vaccinatiemoment voor zowel de griep prik als een eerste of derde dosis van het covidvaccin. We vroegen aan dr. Ann Roex, huisarts bij de Helixpraktijk Vogelenzang en Ann Herzeel, die als apotheker meehielp, hoe zij de samenwerking met BruZEL hebben ervaren.

WAAROM GING HELIX IN OP ONDERSTEUNINGSOPROEP VAN BRUZEL?

Dr. Ann Roex: “BruZEL deed een oproep in haar nieuwsbrief. Gezien de drukte in de praktijk, belandde dit voorstel op het juiste moment in onze brievenbus. We hadden namelijk een goede ervaring met vaccinatiedagen.

In 2020 organiseerde praktijk Vogelenzang immers 2 vaccinatiezaterdagen om de eigen patiënten te vaccineren tegen influenza. Deze vaccinatiedagen maakten het mogelijk om het doelpubliek op een covid veilige manier te vaccineren tegen influenza zonder de raadplegingen te overbelasten. De organisatie van deze dagen had echter heel wat tijdsinvestering gevraagd van de artsen.

BruZEL deed de oproep in oktober 2021, nét voor de traditionele griepvaccinatieperiode. Op dat moment stond de volgende piek in de covidpandemie dreigend voor de deur. Het was daarom belangrijk dat we de risicopersonen ook zo snel mogelijk een boostervaccinatie tegen COVID-19 zouden toedienen. Alle hulp hierbij was welkom.”

WAARIN KON BRUZEL HET VERSCHIL MAKEN?

Dr. Ann Roex: “BruZEL hielp ons bij de praktische voorbereiding en opzet van de vaccinatiedagen. Enerzijds hielpen ze ons bij het aanschrijven van het doelpubliek, anderzijds zorgden zij voor de logistieke voorbereiding van de vaccinatiedagen. Zij hebben een mini-vaccinatiecentrum op poten gezet, zorgden dat er voldoende zorgpersoneel aanwezig was en dat er covidvaccins ter beschikking waren.”

Ann Herzeel: “BruZEL was een heuse facilitator. Ze zorgden voor het interdisciplinair overleg en waren de tussenpersoon voor allerlei partners, zoals de school. Ze hielpen ons om heel de administratieve en logistieke ‘flow’ te organiseren. Eigenlijk waren zij er verantwoordelijk voor dat we echt goesting kregen om aan deze actie deel te nemen. Ze motiveerden ons en hadden een enorm positieve instelling. Wat ook erg fijn was, was dat BruZEL ons ook het vertrouwen schonk om dit tot een goed einde te brengen.”

HOE VERLIEP DE SAMENWERKING?

Dr. Ann Roex: “Praktijk Vogelenzang had al een draaiboek voor hun vaccinatiedag. Dit werd in samenwerking met BruZEL verder uitgewerkt en aangepast voor schaalvergroting. We hadden voorbereidende vergaderingen, stuurden heel veel mails en WhatsApp-berichten. Het was een behoorlijk heftig proces voor de betrokken huisartsen, maar terzelfder tijd ook verfrissend en energiegevend.”

Dr. Ann Roex en Ann Herzeel

Ann Herzeel: “De samenwerking voorafgaand aan de vaccinatiedagen verliep zeer vlot. Het overleg verliep probleemloos, werd nauw opgevolgd en we konden elkaar makkelijk contacteren. Je kan gerust zeggen dat er veel vertrouwen was tussen de partners onderling.”

Dr. Ann Roex: “Het was heel fijn om aanwezig te zijn en te kunnen deel uitmaken van een enthousiast pluridisciplinair eerstelijnssteam tijdens de vaccinatiedagen zelf. Dankzij de samenwerking tussen de 4 praktijken konden de artsen in shiften werken en bleef aldus de tijdsinvestering beperkter zonder overbelasting van de al zo drukke raadplegingen.”

Ann Herzeel: “De medewerkers van BruZEL waren zelf ook aanwezig tijdens de vaccinatiedagen. Het toont hun engagement en dit was zeker een meerwaarde. Zij namen echt de coördinatie voor hun rekening.”

HOE WAS HET OM MET ANDERE ZORGPROFESSIONALS SAMEN TE WERKEN?

Dr. Ann Roex: “Heel fijn was om hiervoor te kunnen samenwerken met verschillende partners van onze eerstelijnszone: verpleegkundigen waarmee we dagelijks samenwerken, apothekers én zelfs de Beweging op Verwijzing-coaches.”

Ann Herzeel: “De onderlinge samenwerking verliep zeer goed. We hadden boeiende gesprekken en we leren toch steeds een beetje van elkaar. Denk maar aan de manier van aanpak. En we ontdekken wat de specifieke competenties zijn van de ander. Het DNA van elk zorgverstrekker is anders en het organiseren van dergelijke acties draagt bij tot de ontdekking hiervan.”

WAT VERLIEP ER MINDER GOED?

Dr. Ann Roex: “We opteerden voor een locatie die centraal gelegen was tussen de 4 praktijken en makkelijk bereikbaar was met het openbaar vervoer én met de auto. We stellen vast dat de keuze voor een locatie die buiten de wijk gelegen is van de praktijken, voor een aantal mensen een drempel vormt. Sommige mensen weigerden zich te verplaatsen naar een plaats die ze niet kenden (maar zich toch in hun gemeente bevond). Andere mensen oefenden vooraf de verplaatsing in.”

HOEVEEL MENSEN WERDEN ER GEVACCINEERD TIJDENS DEZE DAGEN?

Dr. Ann Roex: “Patiënten dienden zich vooraf in te schrijven via een online agenda of via het call-center. Bij inschrijving gaven ze aan of ze zich lieten vaccineren voor de griep, voor covid of voor beiden.

Bij aankomst in ons mini-vaccinatiecentrum kregen de patiënten een kaartje. De kleur ervan gaf aan welke vaccinatie ze dienden te ontvangen. Dit introduceerden we als procedure voor patiëntveiligheid (om te vermijden dat we een patiënt foutief zouden vaccineren). De vaccinatie werd meteen ook geregistreerd in het Elektronisch Medisch Dossier (EMD). In totaal kregen 663 patiënten een prik tegen COVID-19 en 521 patiënten tegen de griep.”

*‘Het was heel
fijn was om
hiervoor te kunnen
samenwerken
met verschillende
partners van onze
eerstelijnszone.’*

WAT VONDEN DE BURGERS, AL DAN NIET ZONDER HUISARTS, VAN DEZE VACCINATIEMOMENTEN?

Dr. Ann Roex: “We kregen hele fijne feedback van de patiënten: ze waren heel blij hun boostervaccin op tijd te ontvangen en ter plekke hun eigen huisarts of verpleegkundige te zien. Wij, huisartsen, merken dat dit de patiënten vertrouwen geeft in onze werking. Het is alsof we op deze manier tonen aan de mensen dat we hun veiligheid belangrijk vinden, en hier extra inspanningen voor willen leveren.”

Ann Herzeel: “De patiënten hebben dit zeer geapprecieerd. Ze waren benieuwd naar wat er zich achter de deur van de apotheek afspeelde. Een volgende keer gaan we daar meer info over geven bv. via een kijkvenster hoe we dit vaccin bereiden. Maar dat mag gerust ook iets innovatiever zijn ...”

OPNIEUW EEN JAAR VOL UITDAGINGEN

COVID-19 was ook in 2021 erg aanwezig in de Brusselse zorgsector. Ondanks de uitdagingen die dit met zich meebracht, wisten we veel te realiseren.

We maakten de strategische keuze om onze eigen werking om te schakelen volgens het Kaiser Permanente-model (je zou dit ook proportioneel universalisme kunnen noemen) in onze organisatie. Acties herdenken in functie van dit model is een boeiende oefening, die soms werd versneld doordat de maatregelen ons dwongen om een alternatief format te ontwikkelen. Maar soms was de tijdsdruk te hoog. Soms werkten we op 2 simultane pistes (een voorbereiding voor een live evenement maar een plan B mochten de coronacijfers ons verhinderen fysiek samen te komen).

Veel van onze acties zijn herwerkt in het kader van COVID-19, maar worden bestendigd voor het grootste deel van onze doelgroep. Dit werk is niet af en dat zal het - zo weten we ondertussen - nooit zijn. Maar de vernieuwing die dit met zich meebrengt is motiverend.

Sommige acties moesten we het afgelopen jaar annuleren door te hoge coronacijfers, soms hebben we prioriteiten herschikt en andere acties eerst laten doorgaan.

Telewerk was voor ons als netwerkorganisatie eveneens een uitdaging. Via wekelijkse teamvergaderingen, korte mini-teamoverlegjes - ingeplande digitale koffieklets, een samenwerkingstraject, een teambuildingsdag (toen het covidgewijs mocht), via een Huis voor Gezondheid-Spotify playlist, via kleine attenties tussendoor hebben we geprobeerd om de teamspirit erin te houden.

Die teamspirit liet zich zien in de samenwerking tijdens de vaccinatiemomenten. Medewerkers met een medische achtergrond van deelwerking BO³NZ gaven zich spontaan op om mee te werken in het mobiele team. We proberen structureel informatie te delen of elkaars werking te betrekken. De verbinding tussen beide deelwerkingen is inherent aan onze organisatie.

We mogen gerust stellen dat we in dit 2de coronajaar hard en flexibel hebben gewerkt, we speelden in op de noden en de actualiteit van het moment. We zijn sterker en beter georganiseerd uit deze pandemie gekomen.

2021 IN BEELD

Open Huis Festival

Digitale Opleidingsbeurs
Tracé Brussel vzw (27 en 28 mei)

Hamida Chicki over haar deelname
aan de Zorgraad van BruZEL

Dag van de Zorg
'Ik hou van u'

Actieplandagen
24 en 25 juni

BruZEL vaccineert

Zij-instroomer
aan het woord

BOV-coach tijdens de
vaccinatiedagen van Helix

H-team online

Huis voor Gezondheid

draagt ZORG in Brussel

EERSTELIJNSZONE
BRUZEL

BruZEL voor zorg altijd in je buurt

Huis voor Gezondheid vzw en BruZEL
Lakensestraat 76/7
1000 Brussel

T: 02 412 31 65
E: info@huisvoorgezondheid.be
E: eerstelijnszone@bruzel.be
W: www.huisvoorgezondheid.be